

Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava
Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Domeniul de doctorat: Filologie

TEZĂ DE DOCTORAT

-Rezumat-

**Coduri și interpretarea lor semiolingvistică în limbajul
medical**

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:

Profesor univ. DHC Sanda-Maria ARDELEANU

DOCTORAND: Daniela (GĂINARIU) HUMOREANU

SUCEAVA

2017

Comisia de îndrumare:

Profesor univ. DHC Sanda-Maria Ardeleanu, Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava, coordonator

Profesor univ.dr. Luminița Hoarță-Cărăușu, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași

Profesor univ.dr. Rodica Nagy, Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava

Profesor univ.dr. Ioan Oprea, Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava

Această teză de doctorat a beneficiat de suport financiar prin:

proiectul “Excelență interdisciplinară în cercetarea științifică doctorală din România – EXCELLENTIA” cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, contract nr.

POSDRU/187/1.5/S/155425, cu stagiul de cercetare la Universitatea Augsburg, Germania;

programul ERASMUS+, Acțiunea cheie 1- Învățământ superior (KA107), contract financiar nr. 501/16.01.2017, cu stagiul de cercetare la Universitatea Hassan II, Casablanca, Maroc.

Stagiile de cercetare la Universitățile Augsburg și Hassan II au beneficiat de îndrumare și coordonare științifică din partea Prof. univ. DHC Reinhold Werner, Prof. dr. Christiane Fäcke și Prof. univ.dr. Adel Fartakh.

Sumarul rezumatului:

I. Sumarul tezei de doctorat5

II. Descrierea tezei de doctorat9

II.1. Scopul și motivația cercetării9

II.2. Obiectul cercetării și originalitatea demersului10

II.3. Metodologia de cercetare12

II. 4 Conținutul tezei14

III. Rezultatele estimate și deschideri pentru cercetări ulterioare16

Cuvinte cheie: *cod, semiotică, lingvistică, interpretare, comunicare, limbaj medical, imaginar lingvistic, terminologie medicală, mesaj, echivalențe lingvistice*

I. Sumarul tezei de doctorat

Introducere	8
1. Motivația cercetării	8
2. Obiectul cercetării și originalitatea demersului	8
3. Constituirea corpusului de studiu	10
4. Metodologia de cercetare	11
5. Rezultatele estimate și deschideri pentru cercetări ulterioare	15
Capitolul I Concepte operatorii în semio-lingvistică	16
I.1 Semn și semnal – principii definiționale	16
I.2. Codificare și codificare lingvistică	18
I.3. Semn și cod în limbajul medical	20
I.4. Concluzii parțiale	24
Capitolul II Terminologie și limbaj medical	25
II.1. Interferențe lingvistice româno-germane în sec. XVII-XX	25
II.2. Echivalențe fonetice și semantice româno-germane în terminologia medicală	27
II.3. Elemente de formare a terminologiei medicale	37
II.4. Concluzii parțiale	41
Capitolul III Tehnici discursive și exploatarea lor în comunicarea medicală	43
III.1. Caracteristicile discursului	43
III.1.a Definiția conceptului de discurs	43
III.1.b. Legile discursului și funcționarea acestora în limbajul medical	44
III.2. Relația socială a comunicării verbale	46
III.3. Funcțiile discursului medical	47

III.4. Discurs și metadiscurs în consultația medicală din Unitatea de Primiri Urgențe	49
III.4.a. Trăsăturile consultației medicale ca discurs	49
III.4.b. Rolurile și mijloacele de realizare a metadiscursului	52
III.4.c. Eludarea legilor discursului la non urgențele din UPU	55
III.5. Concluzii parțiale	57
Capitolul IV Strategii semiolingvistice în interpretarea sensurilor și semnificațiilor limbajului medical	58
IV.1. Interpretare semiozică, interpretare semiotică	58
IV.2. Metaforizarea limbajului medical și interpretare	64
IV.3. Registrul metaforic al consultației medicale	65
IV.4. Discurs, dialog, comunicare	69
IV.5. Mărci ale discursului medical și identitatea profesională	73
IV.5.a. Exprimarea identității prin discurs	73
IV.5.b. Mărci lingvistice identificate în limbajul medical	74
IV.5.c. Construcții speciale și specifice textului medical	77
IV.6. Concluzii parțiale	78
Capitolul V Lingvistica textuală și abateri de la norma lingvistică în textul medical	80
V.1. Considerații generale	80
V.2. Norma literară, norma lingvistică	83
V.3. Normă și abaterea de la normă	84
V.3.a. Abateri accidentale de la norma literară în limbajul medical	85
V.3.b. „Îndrăzneli lexicale” în limbajul medical	87
V.4. Concluzii parțiale	87

Capitolul VI Dialogul medical ca act de management cultural	89
VI.1. Rolul limbii în raportul dintre medicina tradițională și medicina modernă	89
VI.2. Imaginea, purtătoare de sens prin ea însăși. Imaginarul lingvistic	90
VI.3. Simbolică și cromatică	92
Capitolul VII Concluzii generale	105
Bibliografie	109
1.Studii generale	109
2.Semiotică	110
3.Lingvistică	110
4.Pragmatică	112
5.Analiza discursului	112
6.Comunicare	112
7.Literatură medicală	113
8.Dicționare	114
9.Bibliografie online	115
Anexă 1	117
Corpus de studiu	118
Subcorpus A: texte medicale	118
Subcorpus B: conversații medicale online	120
Convenții de transcriere a textelor (conform L.H. CĂRĂUȘU, CLRVAN 2013: 189)	122
Subcorpus C: transcrieri conversații medic-pacient	123
Anexa 2	144

II. Descrierea tezei de doctorat

II.1. Scopul și motivația cercetării

Demersul de cercetare pentru teza „*Coduri și interpretarea lor semiolingvistică în limbajul medical*” a avut ca punct de plecare necesitatea umplerii unui gol bibliografic în dinamica evoluției termenilor din limbajul medical, pornind de la o sinteză a principalelor rezultate ale cercetărilor din domeniu, concomitent cu o analiză multidiscplinară a codurilor din limbajul medical: semiotică, lingvistică generală și aplicată, pragmatică, teoria informațională, comunicare.

Stabilirea traseului de cercetare prin două domenii în care semiotica este fundamentală, medicina și lingvistica, a avut și un scop pragmatic, de a oferi un model de îmbunătățire a comunicării între profesioniștii din domeniul medical și a comunicării medic-pacient, medic veterinar-proprietar de animale.

Pe durata cercetărilor, am constatat că atunci când ne referim la terminologia medicală, „*decodificarea*” presupune mai mult decât descărcarea semantică și am apreciat că etimologia termenilor și construcția lor sunt esențiale în descifrarea „*codului*” profesional, în învățarea și cunoașterea vocabularului medical. Concluziile parțiale din prima etapă a cercetării ne-au indicat ca necesară investigarea împrumuturilor lingvistice în terminologia medicală românească, îndeosebi a celor din limba germană.

Șansa unui stagiu de o lună de zile la Universitatea Augsburg din Germania, oferită prin proiectul “Excelență interdisciplinară în

cercetarea științifică doctorală din România – EXCELLENTIA”, ne-

a dat posibilitatea documentării asupra acestui aspect, iar rezultatul cercetărilor ne-a determinat să îndrăznim a propune o revizuire a concluziilor unor cercetători, în acest domeniu.

În stagiul de cercetare la Universitatea Hassan II din Casablanca, Maroc, am abordat dialogul medical ca act de management cultural, pornind de la o situație de fapt, că în societățile multietnice/ multiculturale două aspecte sunt constatate în mod frecvent: pe de o parte, pacientul și medicul utilizează limbi diferite în timpul consultației medicale, iar pe de altă parte, un procent mare din populație apelează cu precădere la medicina tradițională sau o folosește în paralel cu medicina modernă.

În opinia noastră, abordarea consultației medicale (și) din acest punct de vedere are aplicabilitate practică: dacă vedem metafora care descrie simptomul sau boala ca *semn*, avem o cale mai rapidă de a ajunge la *sens* și la *interpretarea* corectă a *codului*, respectiv a *mesajului*, dimensiuni fundamentale ale consultației medicale.

II.2. Obiectul cercetării și originalitatea demersului

Ca modele teoretice fundamentale în semiotică și lingvistică, ne-am raportat la modelele formulate de Charles S. PEIRCE, Ferdinand de SAUSSURE, J.L AUSTIN, Eugen COȘERIU, Umberto ECO și la studii critice ale unor autori contemporani, precum Christian BAYLON și Xavier MIGNOT, J.M. KLINKENBERG sau D. MAINGUENEAU.

Prin studiile asupra etimologiei unor termeni medicali subliniem un aspect puțin prezentat în literatura de specialitate și anume influența limbii germane asupra terminologiei medicale românești și a împrumuturilor lingvistice. Opinia noastră este că, „influența minoră” a limbii germane în formarea terminologiei

medicale românești, susținută de unii cercetători români (RĂCILĂ *et al*, 2008), nu corespunde întru totul adevărului științific. Ca atare, pornind de la concluziile cercetărilor în acest domeniu, s-a produs re poziționarea noastră în raport cu realitatea istorică și lingvistică.

Apreciem că termeni medicali împrumutați în limba germană din franceză până la începutul secolului XX au ajuns în limba română prin intermediul limbii germane și nu direct, din limba franceză și susținem cu argumente (capitolul II) că interferențele între limbile germană și română în perioada de formare a terminologiei medicale au fost mult mai accentuate.

Este dificil să stabilim tranșant proporții sau procente, cât la sută dintre termenii medicali românești au fost preluați direct din limba franceză și cât au ajuns în vocabularul medical românesc prin intermediul limbii germane. Însă localizarea în timp a achiziției acestor termeni în limba germană (fie din franceză, fie din greacă sau/ și latină), contextul socio-istoric, istoria dezvoltării științelor medicale în Europa, faptul că primii medici care au profesat în provinciile românești au fost germani, apoi români instruiți în universitățile germane sau austriece, prezența constantă a medicilor germani și austrieci în teritoriile de la marginea imperiului austro-ungar, studiile efectuate de tineri români la universități din Viena, Berlin, Hanovra etc, ne determină să susținem ipoteza că au existat interferențe lingvistice pronunțate, că terminologia medicală românească nu s-a format doar pe teren românesc și că o influență majoră provine din spațiul german.

Abordarea limbajului medical din perspectiva imaginarului – lingvistic, cultural, social etc ne-a permis stabilirea unor puncte comune între medicina tradițională și medicina modernă, cu rol de facilitare a comunicării într-o lume în care plurilingvismul și multiculturalitatea sunt tot mai prezente.

În urma cercetărilor, propunem propriul nostru model de investigație a limbajului medical, transdisciplinar, pe axa semiotică, lingvistică generală și aplicată, teoria comunicării, teoria informației, analiza discursului, pragmatică și lingvistică textuală.

II.3. Metodologia de cercetare

Principala direcție metodologică urmată în teza de cercetare cu tema „*Coduri și interpretarea lor semio-lingvistică în limbajul medical*” a fost metodologia pe corpus. Dintr-un număr de 39 de tratate, reviste și dicționare de medicină, nouă forumuri de discuții cu tematică medicală de pe internet și înregistrarea a șapte situații de comunicare medic-pacient am realizat un corpus de studiu format din trei subcorpusuri: subcorpusul A, cu 14 eșantioane de texte medicale, subcorpusul B, cu nouă conversații medicale online și subcorpusul C, cu transcrierea a șapte conversații medic-pacient.

Șapte eșantioane din subcorpusul A de texte medicale ne-au folosit în capitolul V.3.a. „Abateri accidentale de la norma literară în limbajul medical” pentru a semnala fenomenul împrumuturilor neasimilate din limba engleză, care produc confuzii terminologice și noționale.

Subcorpusul B de conversații medicale online ne-a fost necesar pentru argumentarea registrului metaforic al consultației medicale și a interpretării discursului medical (capitolul IV.3. și IV.4.).

Subcorpusul C este format din transcrierea a șapte situații de comunicare medic-pacient. Locul de studiu a fost Unitatea de Primiri Urgențe a Spitalului de Urgență „Sfântul Ioan cel Nou” din Suceava. Interesul nostru a fost cantonat pe analiza consultației medicale ca discurs și urmărirea respectării legilor discursului în dialogurile medic-pacient în UPU.

De asemenea, în cercetarea echivalențelor fonetice și semantice româno-germane în terminologia medicală (capitolul II.2), am utilizat un corpus de studiu format din 180 de termeni medicali excerptați din dicționarul etimologic al limbii germane *DER DUDEN, Das Herkunftswörterbuch. Etymologie der deutschen Sprache*, vol. 7 (1997).

În selecție am urmărit corespondența fonetică și semantică între termenii din limba germană și cei din terminologia medicală

românească. Exemplele extrase le-am considerat relevante pentru a ne susține opinia că influența limbii germane în formarea terminologiei medicale românești este mai puternică decât arată concluziile unor cercetări în domeniu.

În capitolul VI, la secțiunea „Simbolică și cromatică” am utilizat un set de imagini ale unor opere de artă, de la picturi rupestre până la „Lecția de anatomie a doctorului Tulp”, al lui Rembrandt și la publicații de epocă, prin intermediul cărora argumentăm prezența *codurilor* și în limbajul medical non-verbal și prezentăm o interpretare a acestora.

În analiza semiologică am urmat atât direcția conform căreia mesajul poartă în sine sensul, deci o semnificație exclusiv intrinsecă, precum și lectura analitică, structurală, care arată că prezența semnificațiilor intrinsece este doar una din dimensiunile mesajului relevate în analiză.

În demersul nostru analitic subliniem, după modelul propus de Charles S. PEIRCE, că *sintacticul*, ca raport între semne, presupune *codul*, *semanticul* vizează *semnificația*, iar *pragmaticul*, ca raport între semnificație și receptor, presupune *accesibilitatea*. Orice comunicare implică o anumită modalitate de transpunere a semnificației în semne (a semnificantului în semnat, a comunicantului în comunicat), care include un ansamblu de reguli și restricții ce fac posibilă comunicarea cu receptorul, accesibilitatea deci.

În analiza noastră urmărim aspectul pragmatic, în lumina a ceea ce spunea Charles S. PEIRCE (1990: 32), că „*folosirea semnelor angajează nu numai sfera conștiinței, ci și sfera comportamentului*”.

Pragmatica lui privește folosirea semnelor ca un comportament și sesizează dimensiunea interactivă a acesteia.

Am considerat a fi o perspectivă interesantă aplicarea asupra analizei *codurilor* din limbajul medical a *teoriei informației* (ramură a matematicii aplicate care se ocupă cu cuantificarea informației, cu codificarea și transmiterea acesteia), pornind de la premisa că

transmiterea de informație înseamnă comunicare, dimensiune fundamentală a practicii medicale.

Analiza structurală ne indică unele niveluri de codificare ale limbii scrise, precum alfabetul, gramatica, modelele literare, modelele stilistice. De la limbajul vorbit, ca un prim nivel de codificare, pornesc și celelalte limbaje. Când ne referim la limbajul medical vorbit avem în vedere dialogul medic-pacient la consultația medicală, limbajul tehnic practicat în lumea medicală, pe diverse paliere, între medici și personalul medical în munca de zi cu zi, în documentare, la cursuri la facultățile de medicină și în celelalte instituții medicale de învățământ etc.

Metodele de analiză și cercetare fundamentale pentru investigația noastră științifică s-au bazat pe teorie, argumentare conceptuală, pe studii de caz, descrieri, interpretări și analiză de discursuri.

La final, în redactarea tezei, am folosit modelul cartezian și am ordonat informațiile adunate pornind de la lucrurile cele mai simple și cel mai ușor de înțeles și am urcat, treaptă cu treaptă, spre înțelegerea celor mai complexe considerând că „... așa cum drumurile mari care șerpuiesc printre munți devin practicabile după ce au fost mult bățătorite”, „este mult mai bine să le urmezi decât să te cațeri pe stânci și să cobori până în fundul prăpăstiilor”. (DESCARTES, 1990: 120)

II. 4 Conținutul tezei

Capitolul I al tezei „Coduri și interpretarea lor semiolingvistică în limbajul medical”, „Concepte operatorii în semiolingvistică”, este dedicat aspectelor teoretice, cu raportare la modelele fundamentale din semiotică și lingvistică, formulate de Ferdinand de SAUSSURE, Charles S. PEIRCE, J.L. AUSTIN, Eugen COȘERIU și la studii critice ale unor autori contemporani, precum Christian BAYLON și Xavier MIGNOT, J.M.

KLINKENBERG sau D. MAINGUENEAU. Prezentăm conceptele de semn, semnal, codificare și codificare lingvistică, de care ne vom folosi pe întreg parcursul lucrării.

Capitolul II, „Terminologie și limbaj medical”, cuprinde cercetarea noastră asupra terminologiei medicale, a interferențelor lingvistice româno-germane în perioada de formare a terminologiei medicale românești, respectiv secolele XVII-XX. Din analiza a 180 de termeni medicali din limba germană, care au echivalențe semantice și fonetice în limba română, am constatat că cele mai multe împrumuturi lexicale s-au realizat în secolele XVIII-XIX și relativ puține în sec. XX. Adică exact în perioada în care legăturile dintre lumea medicală din provinciile românești și spațiul german au fost extrem de puternice.

Un subcapitol al capitolului II este rezervat echivalențelor fonetice și semantice româno-germane în terminologia medicală, iar un altul, elementelor de formare a terminologiei medicale. Concluziile la care am ajuns ne determină să susținem că influența limbii germane în formarea terminologiei medicale românești este mai puternică decât arată concluziile unor cercetări în domeniu.

Capitolul III, „Tehnici discursive și exploatarea lor în comunicarea medicală” este rezervat cercetării caracteristicilor, legilor și funcțiilor discursului, așa cum au fost definite de D. MAINGUENEAU, aplicate pe discursul medical, cu exemple excerptate din corpusul de studiu. Subcapitolul III.4 cuprinde studiile de caz pe care le-am efectuat pentru analiza discursului, ca discurs și metadiscurs, în Unitatea de Primiri Urgențe.

Capitolul IV, „Strategii semiolingvistice în interpretarea sensurilor și semnificațiilor limbajului medical”, se axează pe o dimensiune fundamentală a consultației medicale: comunicarea. În acest capitol, ne-am focalizat pe elaborarea unor strategii practice, bazate pe concepte integratoare, pentru facilitarea înțelegerii și interpretării limbajului medical. Aspectele pe care le-am urmărit au fost metaforizarea limbajului medical, registrul metaforic al consultației, competența lingvistică și mărcile discursului medical. De asemenea, am analizat rolul discursului medical în construirea

identității profesionale și am prezentat, cu exemple din corpul de studiu, construcții speciale și specifice textului medical.

Capitolul V, „Lingvistica textuală și abateri de la norma lingvistică în textul medical”, cuprinde câteva considerații generale asupra necesității unei lingvistici a vorbirii, după modelul propus de Eugen COȘERIU și Jean Michel ADAM, și o analiză a normelor și a abaterilor de la normă, accidentale sau voite, în limbajul medical. Revenim asupra rolului metaforei în comunicarea medicală, în subcapitolul „<Îndrăzneli lexicale> în limbajul medical”.

Capitolul VI, „Dialogul medical ca act de management cultural”, reprezintă rezultatul cercetării noastre asupra rolului limbii în raportul dintre medicina tradițională și medicina modernă, asupra imaginarului lingvistic și a locului pe care îl au simbolistica și cromatica în universul medical. În acest capitol ne întâlnim din nou cu metafora, de data aceasta ca vehicul de comunicare medic-pacient în societățile multietnice/multiculturale.

Capitolul VII este rezervat concluziilor generale ale cercetării, o sinteză a concluziilor parțiale prezentate la finalul fiecărui capitol.

III. Rezultatele estimate și deschideri pentru cercetări ulterioare

Prin acest proiect ne-am propus să venim în ajutorul studenților la medicină, al medicilor și al celorlalți profesioniști din sănătate pentru descifrarea „codului” profesional, argumentând importanța cunoașterii terminologiei medicale din punct de vedere lingvistic. În opinia noastră, acest lucru are aplicabilitate practică deoarece astfel medicii, studenții de la facultățile de specialitate, rezidenții etc vor putea însuși mai ușor limbajul medical, mai ales în contextul în care în unele facultăți de medicină s-a renunțat la studierea limbii latine.

Prin cercetarea etimologiei unor termeni medicali am urmărit o estimare a rolul limbilor străine, în principal germana, franceza și engleza, în formarea vocabularului medical românesc, precum și o

poziționare a noastră în raport cu rezultatele cercetărilor de până acum. Apreciem că rezultatele cercetării noastre referitoare la influența limbii germane asupra terminologiei medicale românești aduc elemente noi, mai aproape de realitatea lingvistică și istorică, în comparație cu concluziile cercetărilor de până acum.

Prin analiza aplicată asupra discursului medical oferim practicienilor din domeniul medical argumente că stăpânirea legilor discursului și a celor referitoare la genurile discursive reprezintă componente esențiale ale competenței comunicative, adică a aptitudinii de a produce și de a interpreta enunțurile într-un mod adecvat multiplelor situații cu care se confruntă astăzi personalul din sistemul de sănătate. În opinia noastră, competenței comunicative trebuie să i se adaugă și competența lingvistică, de stăpânire a limbii, și cea enciclopedică. Literatura de specialitate, dar și studiile noastre de caz arată că utilizarea unor termeni uzuali pentru explicații, luați din viața de zi cu zi, eventual apropiați de ocupația pacientului facilitează înțelegerea.

În cercetarea strategiilor semiolingvistice în interpretarea sensurilor și semnificațiilor limbajului medical, am investigat și registrul metaforic al consultației medicale (capitolele IV.2 și IV.3). Am reluat tema metaforei ca principiu explicativ în știință când am urmărit abaterile intenționate de la norma lingvistică (capitolul V.3.b.) și când am abordat dialogul medical ca act de management cultural (capitolul IV), cu scopul de a arăta că metafora care descrie simptomul sau boala (văzute ca *semn*) este o cale mai rapidă de a ajunge la *sens* și la *interpretarea* corectă a *codului*, respectiv a *mesajului*. În opinia noastră, abordarea consultației medicale (și) din acest punct de vedere are aplicabilitate practică îndeosebi în societățile multietnice/ multiculturale, în care se întânește frecvent situația ca pacientul și medicul să utilizeze limbi diferite, dar și în societățile în care un procent mare din populație apelează cu precădere la medicina tradițională sau o folosește în paralel cu medicina modernă (v. țările de pe continentul african, capitolul VI.2)

Prin proiectul propus în această teză am încercat să realizăm o imagine echilibrată a aspectelor luate în studiu, dar o parte dintre concluziile activității de cercetare lasă loc continuării lor. Ne referim

îndeosebi la cercetarea etiologiei multiple a termenilor medicali și stabilirea traseului corect de împrumut al neologismelor în terminologia medicală.

În același timp, apreciem că noi perspective de cercetare asupra rolului de vehicul de comunicare al limbajului metaforic, cu aplicabilitate practică în consultația medicală, sunt oferite de dezvoltarea tehnologiei medicale, corelată cu avântul neuroștiințelor, implicit a neurolingvisticii, și cu rezultatele spectaculoase ale cercetării creierului uman.

Considerăm necesar un studiu unitar asupra limbajului medical, în urma căruia să-i fie corectate erorile și să fie completat în concordanță cu necesitățile actuale de comunicare.

Bibliografie

I. Studii generale

ACADEMIA ROMÂNĂ, 1990, *Descartes și spiritul științific modern. Rene Descartes- Discurs despre metoda de a ne conduce bine rațiunea și a căuta adevărul în științe*, Editura Academiei Române, București

CUȚITARU, Laura Carmen, 2004, „Figuri de stil fundamentale în Materia Medica Homeopată”, în FLAIȘER, Mariana, 2014, *Deontologia cercetării științifice- Istoric și perspective*, ediția a XIV-a, Editura Gr. T. Popa, UMF Iași

CUȚITARU, Laura Carmen, 2017, *Creierul gramatical*, Editura Junimea, Iași

DASCĂLII, Cristina Gena, ZEGAN, Georgeta, MAVRU, Radu Bogdan, GOLOVCENCU, Loredana, „Fișa medicală computerizată-avantaje și dezavantaje în comunicarea medic-pacient”, în *Deontologia cercetării științifice- Istoric și perspective*, ediția a XIV-a, FLAIȘER, Mariana, 2014, Editura Gr. T. Popa, UMF Iași

DAVID, Doina, 1986, „Stilul științific al limbii române literare. Caracterizare generală”, în *Buletin informativ metodico-științific*, III-IV, Timișoara, TUT, (p.122-136)

DURAND, Gilbert, 1977, *Structurile antropologice ale imaginarului. Introducere în arhetipologia generală*, Editura Univers, București

ECO, Umberto, 1996, *Limitele interpretării*, Editura Pontica

ECO, Umberto, 2004, *Interpretare și suprainterpretare*, Constanța, Editura Pontica

ECO, Umberto, 2006, *Cum se face o teză de licență*, Polirom, Iași, ediție revăzută

FLAIȘER, Mariana, 2011, *Introducere în terminologia medicală românească*, Editura Alfa, Iași

FLAIȘER, Mariana, 2014, *Deontologia cercetării științifice- Istoric și perspective*, ediția a XIV-a, Editura Gr. T. Popa, UMF Iași

FOUCAULT, Michel, 1996, *Cuvintele și lucrurile*, Editura Univers, București

GOMBRICH, Ernst H., 2012, *Istoria artei*, Editura ART, București

HESS, B.B, MARKSON, E., STEIN, P., 1991, *Sociology*, MacMillan Publishing Company, New York

HOMER, 1967, *Iliada*, Editura pentru Literatura Universală, București

HUMBOLDT, Wilhelm von, 2008, *Despre diversitatea structurală a limbilor și influența ei asupra dezvoltării spirituale a umanității*, București, Editura Humanitas

IDEL, Moshe 2004, *Perfecțiuni care absorb. Cabala și interpretare*, Editura Polirom, Iași

IOANID, Nicoleta, IFTENI, Gabriela, 2014, „Călătorie în lumea cuvintelor medicale. Despre metaforă”, în FLAIȘER, Mariana, 2014,

Deontologia cercetării științifice- Istoric și perspective, ediția a XIV-a, Editura Gr. T. Popa, UMF Iași

KLEIN KK, 1959, *Siebergische Mundarten*, Berlin: Akademie Verlag

PERELMAN, Chaïm, OLBRECHTS-Tyteca, Lucie, 2012, *Tratat de argumentare. Noua retorică*, traducere Aurelia Stoica, prefață Michel Meyer, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași

POPPER, Karl R., 1981, *Logica cercetării*, București, Editura Științifică și Enciclopedică

SCHIPPERGES, Heinrich, 1988, *Die Sprache der Medizin. Medizinische Terminologie als Einführung in das ärztliche Denken und Handeln*. Heidelberg

STRAUSS, Claude-Levi, 1995, *Mitologie I Crud și gătit*, București, Editura Babel

STRAUSS, Claude- Levi, 2001, *Gândirea sălbatică*, ediția a II-a, traducere de I. Pecher, editura Polirom

STRAUSS, Claude-Levi, 2014, *Toți suntem niște canibali, precedat de Supliciu lui Moș Crăciun*, traducere de Giuliano Sfichi, Editura Polirom Iași

II. Semiotică

BARTHES, Roland, 1985, *L'aventure semiologique*, Paris, Seul

ECO, Umberto, 1982, *Tratat de semiotică generală*, București, Editura Științifică

KLINKENBERG, Jean-Marie, 2004, *Inițiere în semiotica generală*, Institutul European, Iași

PEIRCE, Charles S., 1990, *Semnificație și acțiune*, Editura Humanitas, București

SAUSSURE, Ferdinand de, 1998, *Curs de lingvistică generală*, Editura Polirom, Iași

SAUSSURE, Ferdinand de, 1916, *Cours de linguistique generale*, Paris, Payot (trad. rom. 1998, Curs de lingvistică generală, Polirom, Iași)

III. Lingvistică

ADAM, Jean-Michel, 2008, *Lingvistica textuală*, Editura Institutul European, Iași

ARVINTE V., 2002, *Raporturi lingvistice romano-germane. Contribuții etimologice*. Editura Egal, Bacău

BENVENISTE, E., 2000, *Probleme de lingvistică generală I, II*, București, Editura Teora

BIDU-Vrănceanu, Angela, ENE, Claudia, SĂVULESCU, Silvia, TOMA, Alice, 2000, *Lexic comun, lexic specializat*, București, Editura Universității din București

BIDU-Vrănceanu, Angela, 2001, *Lexic științific interdisciplinar*, București, Editura Universității din București

BIDU-Vrănceanu, Angela, 2008, *Câmpuri lexicale din limba română. Probleme teoretice și aplicații practice*, București, Editura Universității din București

CONDILLAC E.B. de., 1798, *Langue des calculs*. Paris

COȘERIU, Eugen, 2009, *Omul și limbajul său. Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași

COȘERIU, Eugen, 1994, *Prelegeri și conferințe*, Iași

COȘERIU, Eugen, 2013, *Lingvistica textului. O introducere în hermeneutica sensului*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași

COROI, Ioana Crina, 2013, *Normele imaginarii lingvistice în presa literară*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca

HAßLER, G., 1998, „Anfänge der europäischen Fachsprachenforschung im 17. und 18. Jahrhundert”, în Lotthar HOFFMANN, Hartwig KALVERKÄMPER, Herbert Ernst WIEGAND, *Fachsprachen Languages for Special Purposes*, vol.I, Walter de Gruyter, Berlin. New York

HOFFMANN, Lothar, 1998, „Großdeuben”, în Lotthar HOFFMANN, Hartwig KALVERKÄMPER, Herbert Ernst WIEGAND, *Fachsprachen Languages for Special Purposes*, vol.I, Walter de Gruyter, Berlin. New York

LIPPERT, Herbert, 1974, „Der anatomische Begriffsbedarf in klinischen Fächern”. In: **Verhandlungen der anatomischen Gesellschaft** 68

LIPPERT, Herbert, 1978 a- „Fachsprache Medizin”. In: *Interdisziplinäres deutsches Wörterbuch in der Diskussion*. Hrsg. v. Helmut Henne, Wolfgang Mentrup, Dieter Möhn und Harald Weinrich. Düsseldorf

LIPPERT, Herbert, 1978 b- „Rückzug der deutschen Sprache aus der Medizin? Die Sprachen medizinischer Zeitschriftentitel der letzten 100 Jahre”. In: *medizinische Klinik* 73

LIPPERT, Herbert, 1993, *Lehrbuch Anatomie*. 3., erw. Aufl. München. Wien. Baltimore

MACREA D., 1970, *Studii de lingvistică română*, Editura Didactică și Pedagogică, București

OPREA, Ioan, 2004, „Aspecte ale adaptării împrumuturilor în limba germană și reflexul lor pe terenul limbii române”, în *Analele Universității Ștefan cel Mare Suceava, A. Lingvistic*, Tomul X, nr. 1, pag. 199-212

PÎNZARIU, Iuliana Cătălina, 2014, *Neologismele românești cu etimologie multiplă latino-romanică*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca

POREP, Rüdiger, STEUDEL, Wolf-Ingo, 1974, *Medizinische Terminologie. Ein programmierter Kurs zur Einführung in die medizinische Fachsprache*. Stuttgart

PUSCARIU S., 1943, *Die Rumanische Sprache Ihr Wesen und Ihre Volkliche Pragung*. Leipzig: Otto Harrssowitz

STEGER, Florian, 2011, *Medizinische Terminologie*, Göttingen, UTB GmbH, Vandenhoeck & Ruprecht

STEUDEL, Johannes, 1951, „Die Fachsprache der Medizin”. In *Studium generale 4*.

WIESE, Ingrid, 1998, „Die neuere Fachsprache der mediziner seit der Mitte des 19.Jahrhunderts unter besonderer Berücksichtigung der Inneren Medizin”, în Lotthar HOFFMANN, Hartwig KALVERKÄMPER, Herbert Ernst WIEGAND, *Fachsprachen Languages for Special Purposes*, vol.I, Walter de Gruyter, Berlin. New York

IV. Pragmatică

AUSTIN, J.L., 2005, *Cum să faci lucruri cu vorbe*, Editura Paralela 45, Pitești

V. Analiza discursului

ARDELEANU, Sanda-Maria, 2015, *De l'Imaginaire linguistique à la dynamique des discours*, Editeur Éditions universitaires européennes

ARDELEANU, Sanda Maria, 1995, *Repere în dinamica studiilor pe text- de la o Gramatică Narativă către un model de investigație textuală*, Editura Didactică și Pedagogică, București

FRUMUȘANI, Daniela Rovența, 2004, *Analiza discursului. Ipoteze*

și ipostaze, Editura Tritonic

MAINGUENEAU, Dominique, 2007, *Analiza textelor de comunicare*, Editura Institutul European, Iași

MAINGUENEAU, Dominique, 2008, *Lingvistică pentru textul literar*, Editura Institutul European, Iași

VI. Comunicare

BAYLON, Christian, MIGNOT, Xavier, 2000, *Comunicarea*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași

BUTNARIU, Lăcrămioara, CABA, Lavinia, PÂNZARU, Monica, GORDUZA, Eusebiu Vlad, „Rolul comunicării medic-pacient și al limbajului medical în medicina personalizată în aria geneticii medicale”, în *Deontologia cercetării științifice- Istoric și perspective*, ediția a XIV-a, FLAIȘER, Mariana, 2014, Editura Gr. T. Popa, UMF Iași

CĂRĂUȘU, Luminița, HOARȚĂ, 2003, *Elemente de analiză a structurii conversației*, Editura Cermi, Iași

CĂRĂUȘU, Luminița, HOARȚĂ, 2013, *Corpus de limbă română vorbită actuală nedialectală*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași

CĂRĂUȘU, Luminița, HOARȚĂ, 2014, „Comunicarea medic-pacient, particularități pragmatice”, în *Deontologia cercetării științifice- Istoric și perspective*, ediția a XIV-a, FLAIȘER, Mariana, 2014, Editura Gr. T. Popa, UMF Iași

DIOP, André Moussa, 2016, „Langues et stratégie communicative dans le milieu médical sénégalais”, în *ANADISS, Revue du Centre*

de Recherche Analyse du Discours, nr.22/ 2016, Editura Universității Suceava

LIPPERT, Herbert, 1979, „Sprachliche Mittel in der Kommunikation im Bereich der Medizin”. In: *Fachsprachen und Gemeinsprache*. Hrsg. v. Wolfgang Mentrup. Düsseldorf (Sprache der Gegenwart 46)

LIPPERT, Herbert, 1985, „Englisch-neue Wissenschaftssprache der Medizin”, In: *Deutsch als Wissenschaftssprache*. Hrsg. v. Hartwig Kalverkämper und Harald Weinrich. Tübingen (Forum für Fachsprachen-Forschung)

STOICIU, Gina, 1981, *Orientări operaționale în cercetarea comunicării de masă*, Editura științifică și enciclopedică București

VII. Literatură medicală

ADAMEȘTEANU, I., 1955, *Patologia medicală a animalelor domestice*, vol. I, Editura Agro-Silvică de Stat, București

ADAMEȘTEANU, I., 1957, *Patologia medicală a animalelor domestice*, vol. II, Editura Agro-Silvică de Stat, București

ADAMEȘTEANU, I., POLL, E., SASU V., 1971, *Patologie și clinică medicală*, Editura Didactică și Pedagogică, București

AURIAN-BLĂJENI, Comeliu, 1994, *Homeopatia. Teorie și practică*. Ediția a II-a, Editura Litera București

BENETATO, Grigore, 1962, *Elemente de fiziologie normală și patologică*, vol. I, Editura Medicală, București

BUNGEȚIANU, Gheorghe, CHIRILĂ, Pavel, 1983, *Manual de homeopatie*, Editura Medicală București

CHIRILĂ, Maria, CHIRILĂ, Pavel, 1985, *Tratament homeopatic. Îndreptar de simptome și semne*, Editura Științifică și Enciclopedică București

DOROBANȚU, M., BĂDILĂ, E., DARABONȚ, R., DATCU, G., RĂDOI, M., MUȘETESCU, R., AVRAM, HARRISON, Tinsley R., 2003, *Tratat de Medicină Internă*, ed. a XIV-a, Editura Teora, București

DRIESCH, Angela von den, PETERS, Joris, 2003, *Geschichte der Tiermedizin, 5000 Jahre Tierheilkunde*, Verlag für Medizin und Naturwissenschaften, Stuttgart

ENACHE, Traian, PAUL, Ioan, POPESCU, Ovidiu, STĂNESCU, Vasile, IORDACHE, Ion, 1997, *Medicina legală veterinară*, vol.I, ediția a doua refăcută și adăugită, Editura ALL

HARRISON, Tinsley R., 2005, *Harrison's Principles of Internal Medicine*, 16th edition, Mc Graw-Hill, New York

HAȚIEGANU–GOIA, 1941, *Tratat elementar de semiologie și patologie medicală*, vol. II, ediția a II-a, Tipografia „Cartea Românească din Cluj”, Sibiu

HAȚIEGANU–GOIA, 1942, *Tratament elementar de semiologie și patologie medicală*, vol. I, ediția a IV-a, Tipografia „Cartea Românească din Cluj”, Sibiu

HAȚIEGANU, I., 1955, *Clinică și patologie medicală, probleme și lecțiuni*, Centrocoop, București

MILICESCU, Viorica, TEODORECU, Elina, 2008, „Variabilitatea conceptului interdisciplinar în ortodonție și ortopedia dento-facială”, Congresul Internațional Interdisciplinaritate în Medicina Dentară Actuală, Timișoara

NEGRUȚIU, Meda-Lavinia, 2008, „Metode alternative de identificare a defectelor de material a diferitelor tipuri de proteze dentare”, Congresul Internațional Interdisciplinaritate în Medicina Dentară Actuală, Timișoara

PAPILIAN, V., 2001, *Anatomia omului*, Vol. I, Aparatul locomotor, Ediția a X-a, Editura BIC ALL, București

SÎRBU, Elena, 2007, *Kinetoterapia în afecțiunile reumatologice*, Editura Eurobit, Timișoara

SÎRBU, Elena, 2008, *Contribuții la studiul neurorecuperării în accidentul vascular cerebral ischemic*, Editura Eurobit, Timișoara

SOCOTEANU, Ion, 2007, *Tratat de patologie chirurgicală cardiovasculară*, vol. I, vol. II, Editura Medicală, București

TELEIANU, Ioan, 2005, *Kent Plus. Repertoriu al materiei medicale homeopatice*, Editura Proxima București

VÂLCEANU, Anca S., LERETTER, Marius, STRATUL, Ștefan I., ANGHEL, Mirella, 2008, „Restaurarea distrucțiilor coronare în zona estetică o abordare multidisciplinară”, Congresul Internațional Interdisciplinaritate în Medicina Dentară Actuală, Timișoara

VULPE, Vasile, 2002, *Semiologie medicală veterinară*, Vol.I, Editura PIM, Iași

VULPE, Vasile, 2003, *Semiologie medicală veterinară*, Vol.II, Editura PIM, Iași

Revista medico-chirurgicală a societății de medici și naturaliști din Iași, vol.110, nr.1, 2006

Revista medico-chirurgicală a societății de medici și naturaliști din Iași, vol.111, 2007, nr.1, supl.1, partea II

Revista medico-chirurgicală a societății de medici și naturaliști din Iași, vol.113, aprilie-iunie 2009, nr.2

Conceptul medical în Stomatologie, 2006, Editura Gr. T. Popa, Iași

Reallexikon der Medizin und ihrer Grenzgebiete. 6 Bde.München.Berlin. Wien 1966-1977

VIII. Dicționare

AHLHEIM, 1992, Duden. *Das Wörterbuch medizinischer Fachausdrücke*. 5. Überarb.Aufl.Hrsg.v. Karl-Heinz Ahlheim. Mannheim.Leipzig.Wien. Zürich

DUDEN , 1997, *Das Herkunftswörterbuch. Etymologie der deutschen Sprache*, vol.7, Dudenverlag, 2014

Dicționarul explicativ al limbii române, 2012, Editura Univers Enciclopedic Gold, București

ICD, 1988, „Internationale Klassifikation der Krankheiten, Verletzungen und Todesursachen (ICD) in der Fassung der vom Bundesminister für Jugend, Familie und Gesundheit herausgegeben“ 9. Revision Bd.I Teil A: Systematisches Verzeichnis der Dreistelligen Allgemeinen Systematik und der Vierstelligen Ausführlichen Systematik. 2., überarb. Aufl. Köln

NAGY, Rodica, 2015, *Dicționar de analiză a discursului*, Editura Institutul European

SEELOS, Hans –Jürgen, 1990, *Wörterbuch der medizinischen Informatik*, Berlin. New York

IX. Bibliografie online

BEN YAHIA, B., 1952, *Avicenne médecin. Sa vie, son œuvre, Revue d'histoire des sciences et de leurs applications* Année 1952 Volume 5 Numéro 4 pp. 350-358, http://www.persee.fr/doc/rhs_0048-7996_1952_num_5_4_2970 , consultat la 25 februarie, 2017

BUCHOLTZ, M., HALL, K., 2005, *Identity and interaction: a sociocultural linguistic approach*, în *Discourse Studies*, vol. 7:

BUTIURCA, Doina, 2009, Fundamentele greco-latine ale terminologiei medicale, *Revista Limba Română*, Nr. 11-12, anul XIX <http://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&n=793>

CHEBEL, Malek, 1995, *Dictionnaire des symboles musulmans Rites, mystique et civilisation*, 1995, Éditions Albin Michel S.A.,1995 rue Huyghens, 75014 Paris

https://archive.org/stream/DictionnaireDesSymbolesMusulmans/DictionnaireDesSymbolesMusulmans_djvu.txt , consultat în 25 februarie 2017

COTELNIC, Teodor, 2001, *Norma lingvistică și variante*, Revista Limba română, nr.9-12, anul XI
<http://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&printversion=1&n=2930>

CRISTESCU, Irina, 2009, *Antichitatea și simbolurile medicinei*, în MedicalStudent.ro, 29 mai 2009:
<http://www.medicalstudent.ro/publicatii/antichitatea-si-simbolurile-medicinei.html>

CUILENBURG, van J.J., 1998, *Știința comunicării*, Editura Humanitas, București,

<http://documents.tips/documents/stiinta-comunicariijvan-cuilenburg.html>

ELAHI, Tâbân, *Le Canon d'Avicenne, un monument du savoir*, nr. 48, novembre 2009,
<http://www.teheran.ir/spip.php?article1074#gsc.tab=0>, consultat la 25 februarie, 2017

FRÎNCULESCU, Iulia Cristina, 2009, *Limbajul medical românesc în sincronie și diacronie*, Revista UNITERM, nr.7/ 2009
<http://docslide.us/documents/lbj-medical-romanesc-in-sincronie-si-diacronie.html>

FRUMUȘANI, Daniela Roventa, 2007, *Argumentarea. Modele și Strategii, Societatea contemporană și revirimentul retoricii*
http://www.danielarovenafrumusani.ro/argumentare_ro.htm

FRUMUȘANI, Daniela Rovența, martie 2010, *Analiza discursului, Ipoteze și ipostaze*
http://www.danielarovenafrumusani.ro/analiza_discursului_ro.htm

FRUMUȘANI, Daniela Rovența, 2007, *Semiotică, societate, cultură. De ce semne? De ce semiotică?*
http://www.danielarovenafrumusani.ro/culture_ro.html

FRUMUȘANI, Daniela Rovența, martie 2010, *Semiotica discursului științific, Discursul științific în perspectivă semiotică*
http://www.danielarovențafrumusani.ro/le_discours_scientifique_ro.html

FRUMUȘANI, Daniela Rovența, 2010, *Introducere în semiotică*, curs <http://www.slideshare.net/Elida82/introducere-in-semiotica>

ILIESCU, Olga, 2004, *Sfârșitul halatului alb?*, în The British Medical Journal, nr.4 din 3 mai 2004:
<http://www.bmj.ro/articles/2004/05/03/sf%C3%A2r%C5%9Fitul-halatului-alb>, consultat la 18 decembrie 2015

ILIUȚĂ, Luminița, SĂVULESCU, C., MOLDOVAN, H., GHERGHICEANU, D.P., VASILE, R., FILIPESCU, Mărgineanu, Alina, 2003, *Rezultatele studiului RACS (Romanian Acute Coronary Syndromes)*, Stetoscop, nr. 20, www.stetoscop.ro

Medizinische Terminologie – *Einführung, Grundlagen und allgemeine Krankheitslehre*, Greifswald, den 05. Februar 2007, Stuttgart:

http://www.rsf.uni-greifswald.de/fileadmin/mediapool/lehrstuehle/flessa/Terminologie_I_-_Einf_hrung_Grundlagen_Krankheit_slehre.pdf

MELNIC, Vasile, 2003, *Mijloace de formare a terminologiei clinice (medicale) în limba română*, Revista Limba română, Nr. 2-3, anul XIII:
<http://limbaromana.md/index.php?go=articole&printversion=1&n=2627>

MUNTEANU, Cristinel, 2010, *Reflecții privind <funcția criptică> a limbajului medical*, Revista „Limba Română, Nr.1-2, anul XX

NEGOVAN, Valeria, *Relația identitate profesională- model parental:*
<http://cachescan.bcub.ro/Rev%20Protectia%20sociala%20a%20copilului/16-17-2004/NegovanValeria/572214.pdf>

RĂCILĂ, R.G., RĂILEANU, Irena, RUSU, V. 2008, *Influența germană asupra terminologiei medicale românești*, în Rev. Med. Chir. Soc. Med. Nat., Iași, vol. 112, nr.4 (pag. 1120-1125): www.researchgate.net/...German.../0deec52614d8171997000000.pdf:

SCĂRNECI, Florentina, 2009, *Introducere în sociologia identității*, Editura Universității „Transilvania” Brașov http://www.academia.edu/6432006/Introducere_%C3%AEn_sociologia_identit%C4%83%C5%A3ii

STAFIE, Celina, ianuarie 2014, *Educația terapeutică și evaluarea calității actului medical*: <http://www.saptamanamedicala.ro/articole/Educatia-terapeutica-si-evaluarea-calitatii-actului-medical.html>

STAIKU, Simona Nicoleta, *Statutul stilistic al termenilor în discursul medical*: http://www.upm.ro/facultati_departamente/stiinte_litere/conferinte/situl_integrare_europeana/Lucrari5/IETM5_Part58.pdf

Studiu privind relația medic-pacient, 2012:

http://aims.ro/download/Studiu_Medic_Pacient.pdf, consultat în data de 2 februarie 2017

TURAN, Dilek, TURAN, Dilek, 2014, *Medizinische Terminologie als Herausforderung für den Medizin – Übersetzer am beispiel des Sprachenpaars deutsch-türkisch*, în The Journal of International Social Research, Cilt: 7 Sayı: 35 Volume: 7 Issue: 35:

http://www.sosyalarastirmalar.com/cilt7/sayi35_pdf/1dil_edebiyat/turan_dilek.pdf

VRĂNCEANU, Angela BIDU, 2000, *Lexic comun, lexic specializat*, Partea a III-a, Terminologiile științifice. Probleme generale, Universitatea București

<http://www.scribd.com/doc/12691306/Angela-Vranceanu-Lexic-Comun-Lexic-Specializat#scribd> consultat la 25.noiembrie. 2015

The Hippocratic Oath: Text. Translation. and Interpretation. by Ludwig Edelstein, Supplements to the Bulletin of the History of Medicine. no. 1, 1943).

http://en.wikipedia.org/wiki/Hippocratic_Oath , consultat în data de 2 februarie 2017

http://tsmubioethics.weebly.com/uploads/5/0/1/7/5017099/hippocratic_oath.pdf

Crucea Roșie Română, Despre noi:
<http://www.crucearosie.ro/despre-noi/emblema-crucii-rosii-romane-2.html>

Ordinul nr.48 din 26 ianuarie 2009 privind aprobarea protocolului național de triaj al pacienților din structurile pentru primirea urgențelor. Emitent: Ministerul Sănătății,
<http://www.monitoruljuridic.ro/act/ordin-nr-48-din-26-ianuarie-2009-privind-aprobarea-protocolului-national-de-triaj-al-pacientilor-din-structurile-pentru-primirea-urgentelor-emitent-ministerul-sanatatii-102075.html> (consultat în data de 3 octombrie 2016)

Prezentarea Spitalului Județean de Urgență „Sfântul Ioan cel Nou” Suceava: (consultat în data de 3 octombrie 2016)

Codul Rutier, 2007, <http://www.codulrutier.ro/index.php> , (consultat în data de 28 mai 2017)

http://www.codulrutier.ro/codul_rutier_semnalizarea_rutiera_2.php